

# Indikativ perfekta pasiva

19. lekce

**PURRFECT TENSE**

# Indikativ perfekta pasiva

- Indikativ perfekta pasiva je tvar analytický – skládá se ze dvou slov:
  - Participium perfekta pasiva
  - Tvar slovesa esse
  - Příklad: *laudatus sum* = byl jsem pochválen

Participium  
perfekta pasiva

Tvar slovesa  
esse

- Indikativ perfekta pasiva vyjadřuje dokončený děj v minulosti
- do češtiny překládáme dokonavými slovesy

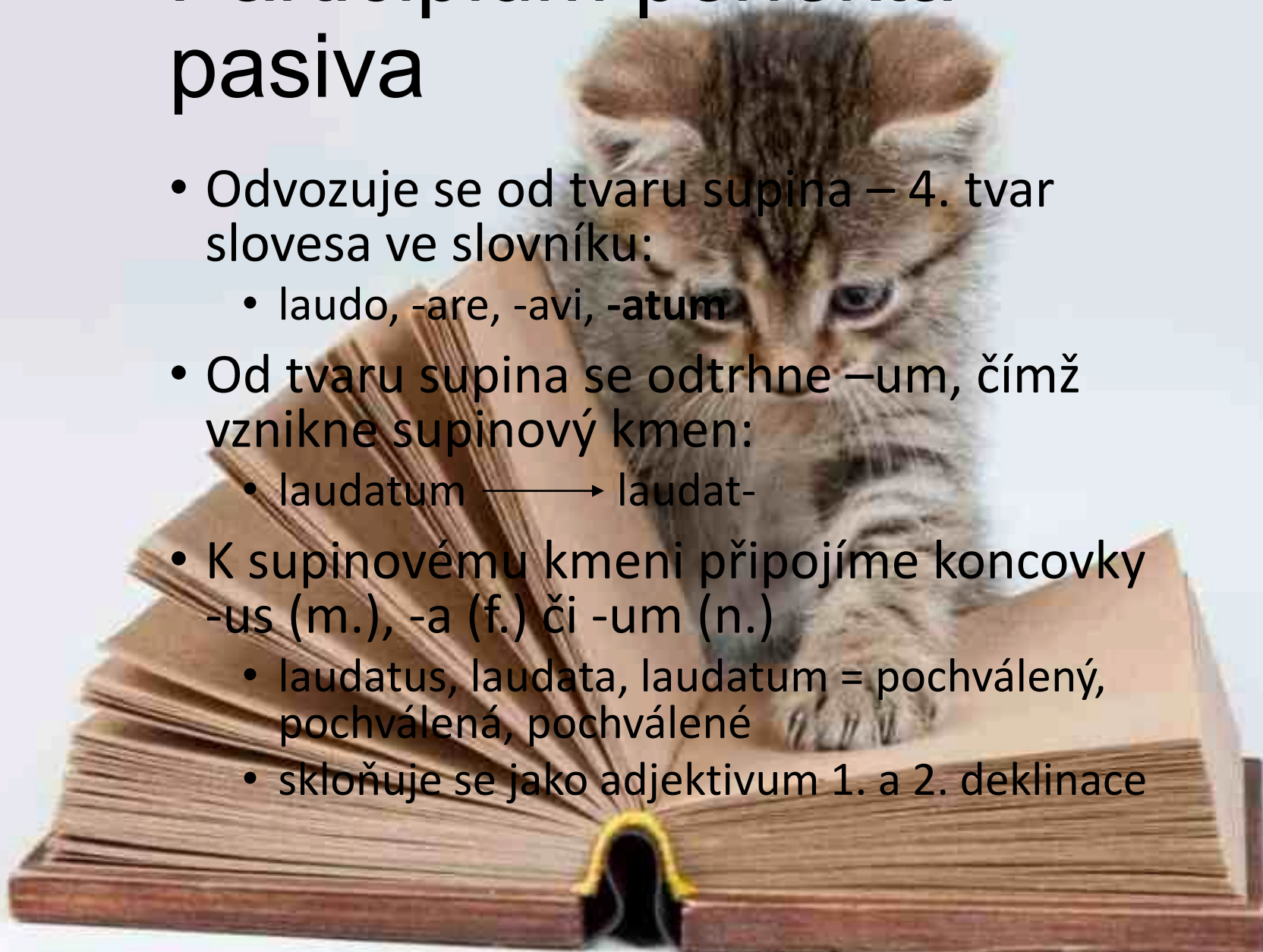


curriculum, *ī, n.* [*curro*] 1) běžení, běh: *transcurre curriculo ad nos Pl* přeběhni kvapem (honem) k nám; – spec. α) běh o závod, dostihy; *curricula equorum L* koňské dostihy; β) běh, oběh (těles nebeských): *c. solis et lunae C*; *medio iam Noctis abactae curriculo V* uprostřed běhu (dráhy) Noci již zapuzené (t. j. uprostřed doby, kdy Noc, dospěvši nejvyššího bodu své dráhy, opět s nebe ustupuje); (obr.) *vitae c. C* běh života; 2) meton. a) závodní dráha, závodistiště: *se in curriculo exercere C*; (obr.) *haec (sunt) curricula mentis C* to jsou závodistiště rozumu; b) závodní vůz: *sunt, quos curriculo pulverem collegisse iuvat H*; *vab. vůz.*

*currō, ere, cucurrī, cursum* 1) běžeti, běhati, páditi, hnáti se, kvapiti: *ut nudi iuvenes currerent L* aby (sem tam) pobíhali; (neos. pass.) *curritur in forum L* (lidé) sbíhají se na forum; (obr.) *in contraria vitia c. H* ubíhají, upadají v opačné chyby; – spec. α) běžeti o závod: *qui stadium currit C*; β) (o plavbě) spěchati (s lodí), (rychle) plaviti se, plouti, jeti: *fractis remis c. V* se zlomenými vesly dále plouti; *qui trans mare currunt H* kteří kvapí (na lodích) za moře; *currit iter tutum aequore classis V* běží bezpečnou cestou

# Participium perfecti pasiva

- Odvozuje se od tvaru supina – 4. tvar slovesa ve slovníku:
  - laudo, -are, -avi, -atum
- Od tvaru supina se odtrhne –um, čímž vznikne supinový kmen:
  - laudatum → laudat-
- K supinovému kmeni připojíme koncovky -us (m.), -a (f.) či -um (n.)
  - laudatus, laudata, laudatum = pochválený, pochválená, pochválené
  - skloňuje se jako adjektivum 1. a 2. deklinace



# Význam a překlad participia perfecta pasiva

- Vyjadřuje děj **pasivní** a **předčasný** (před dějem jiného slovesa)
  - Nevyjadřuje čas absolutně, pouze ve vztahu k jinému ději – např. i děj, který nastane před jiným dějem v budoucnosti
  - **Možnosti překladu** (např. „laudatus“):
    - Přídavné jméno slovesné: „pochválený“
    - Vztažná věta: „ten, který byl pochválen“
    - Přísllovečná věta: „když byl pochválen“, „ačkoliv byl pochválen“
    - Souřadně spojené hlavní věty: „byl pochválen a/a proto ....“
    - Přechodníkem minulým: „byv pochválen“
- Pokud tyhle zvláštní termity jako „byv“, „byvši“ a „byvše“ neznáte nebo v tom ani v češtině nejste úplně suterénní, tak je nepoužívejte a dejte přednost předchozím možnostem, protože jinak je velké riziko, že z toho vznikne katastrální fiasko.*

# Tvoření indikativu perfekta pasiva

- Indikativ perfekta pasiva se skládá z:

- Participia perfekta pasiva
- Indikativu prézenta slovesa esse

Laudatus, a, um / i, ae, a

+

Sum, es, est / sumus, estis, sunt

- Participium perfekta pasiva se shoduje v rodě, čísle a pádě s podmětem
- Tvar slovesa esse musí rovněž odpovídat podmětu:
  - Nom., sg. f., 3. osoba: laudata est = byla pochválena
  - Nom., pl. m., 1. osoba: laudati sumus = byli jsme pochváleni (muži)
  - Nom., sg., n., 2. osoba: laudatum es = bylo jsi pochváleno
- Deponentní slovesa tvoří indikativ perfekta pasiva stejně jako nedeponentní

# Tvary indikativu perfekta pasiva

	1. konjugace	2. konjugace	3. konjugace	4. konjugace
Sg. 1.	laudatus, a, um <b>sum</b>	monitus, a, um <b>sum</b>	dictus, a, um <b>sum</b>	auditus, a, um <b>sum</b>
2.	laudatus, a, um <b>es</b>	monitus, a, um es	dictus, a, um es	auditus, a, um es
3.	laudatus, a, um <b>est</b>	monitus, a, um est	dictus, a, um est	auditus, a, um est
Pl. 1.	laudati, ae, a <b>sumus</b>	moniti, ae, a sumus	dicti, ae, a sumus	auditi, ae, a sumus
2.	laudati, ae, a <b>estis</b>	moniti, ae, a estis	dicti, ae, a estis	auditi, ae, a estis
3.	laudati, ae, a <b>sunt</b>	moniti, ae, a sunt	dicti, ae, a sunt	auditi, ae, a sunt